

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 28 czerwca 1968 r.

o ustaleniu wytycznych w sprawie nadawania nazw ulicom i placom oraz numeracji nieruchomości.

W związku z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 czerwca 1968 r. w sprawie numeracji nieruchomości (Dz. U. Nr 23, poz. 151) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wytyczne w sprawie nadawania nazw ulicom i placom oraz numeracji nieruchomości, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Gospodarki Komunalnej: A. Giersz

Załącznik do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 28 czerwca 1968 r. (poz. 197).

WYTYCZNE W SPRAWIE NADAWANIA NAZW ULICOM I PLACOM ORAZ NUMERACJI NIERUCHOMOŚCI

1. Nadawanie nazw ulicom i placom należy do uprawnień rad narodowych miast, osiedli i gromad. Zadaniem właściwych organów prezydium rady narodowej jest przygotowanie w tym zakresie projektów odpowiednich uchwał oraz przedstawienie ich prezydium właściwych rad narodowych dla spowodowania podjęcia uchwał przez te rady. W miastach podzielonych na dzielnice nadawanie nazw ulicom (placom) następuje na wniosek lub po wysłuchaniu opinii dzielnicowej rady narodowej.

2. W miastach i osiedlach nazwy powinny posiadać wszystkie ulice. Nazwy otrzymywać mogą również ulice w miejscowościach wchodzących w skład gromad.

3. Na terenie miast i osiedli, w których ulice posiadają nazwy, potrzeba nadawania nazw występuje szczególnie w razie:

- 1) przyłączenia do miasta (osiedla) nowych terenów,
- 2) przebudowy lub rozbudowy miasta albo jego części,
- 3) budowy nowych osiedli mieszkaniowych.

4. Na terenie miast i osiedli nazwy nadawane są:

- ulicom, przez które rozumie się również aleje, drogi w granicach miasta, pasy komunikacyjne w obrębie osiedli mieszkaniowych, wiadukty, ślimaki, zjazdy, dojazdy, tunele, bulwary, nabrzeża, ciągi piesze, groble wykorzystywane jako ciągi piesze, przejścia, załuki, ulice nie służące do przejazdów itp.,
- placom, przez które rozumie się również rynki, ronda uliczne itp.,
- parkom.

5. Dla ustalenia nazwy należy zbadać:

- dawne materiały, a w szczególności mapy zabytkowe, podstawowe, ewidencyjne, rejestracyjne itp.,
- istniejące nazwy obiektów,
- położenie ulicy i jej charakter topograficzny lub funkcję historyczno-gospodarczą oraz charakter i dane o tradycji najbliższej okolicy,
- spis istniejących już nazw w granicach administracyjnych jednostki ewidencyjnej.

6. Badania zmierzające do nadania nazw ulicom lub placom rozpocząć należy w zasadzie już w czasie geodezyjnego opracowania planu zagospodarowania przestrzennego.

7. Przy ustalaniu nazw ulic (placów) należy uwzględnić:

- tradycje nazewnicze przyjęte w danym rejonie,
- cechy charakterystyczne dla danej ulicy (placu),
- charakter lub funkcję głównego obiektu przy ulicy lub w danym rejonie,
- jednolity charakter nazewnictwa ulic w danym rejonie, np. nazwiska pisarzy i uczonych, nazwy zawodów, nazwy roślin itp.

Wskazane jest stosowanie w szerokim zakresie nazw przymiotnikowych od wyrazów powszechnie znanych.

8. Nie należy nadawać nazw:

- już zastosowanych jako nazwy innych ulic w mieście ani też nazw o podobnym znaczeniu, pisowni lub brzmieniu wyrazów występujących już w istniejących nazwach ulic,
- zawierających w sobie elementy i skojarzenia o ujemnym znaczeniu (ośmieszające, poniżające itp.).

Należy również unikać nadawania nazw pochodzących od nazwisk osób żyjących.

9. Nazwy ulic i placów należy podawać według zasad pisowni polskiej. W szczególności:

- nazwy posiadające formę przymiotnikową pisane są w pierwszym przypadku,
- nazwy ulic pochodzące od imion i nazwisk określonych osób pisze się w drugim przypadku, podając na pierwszym miejscu imię; przy nazwisku lub nazwie dwuczłonowej należy między wyrazami umieścić myślnik,
- inne nazwy pochodzące od rzeczowników, a nie posiadające formy przymiotnikowej, pisze się w drugim przypadku,
- nazwy pochodzące od wyrazów oraz imion i nazwisk niepolских, nie posiadających formy spolszczonej, powinny zachować oryginalną pisownię, o ile pisane są alfabetem łacińskim. W innych wypadkach powinny być podane według pisowni polskiej z zachowaniem właściwego brzmienia fonetycznego.

10. Projekt uchwały rady narodowej opracowuje właściwy organ prezydium rady narodowej i przedstawia prezydium miejskiej rady narodowej (rady narodowej osiedla, gromadzkiej rady narodowej) po zaopiniowaniu przez właściwe komisje rady.

11. Projekt uchwały powinien zawierać:

- proponowaną nazwę ulicy (placu),
- określenie dzielnicy — części miasta,
- opis położenia ulicy,
- dotychczasową nazwę w razie jej zmiany,
- uzasadnienie nazwy, np. względy na tradycje, względy topograficzne, historyczne, społeczne itp.; jeżeli nazwa pochodzi od nazwiska, pseudonimu lub przezwiska osoby, należy podać zwięzłą biografię tej osoby; jeżeli nazwa pochodzi od nazwy organizacji społecznej, od wydarzeń historycznych lub politycznych, należy podać zwięzłe dane o tej organizacji lub wydarzeniach.

Ponadto do projektu powinien być dołączony schematyczny szkic sytuacyjny.

12. Zmiany nazw ulic powinny być dokonywane tylko w wyjątkowych uzasadnionych wypadkach. Tryb dokonywania zmian jest identyczny jak nadawania nazw.

13. Po podjęciu uchwały rady narodowej należy nazwę ulicy (placu) z odpowiednimi danymi wprowadzić do ewidencji nazw ulic i placów.

14. Prowadzenie i utrzymywanie w stanie aktualności ewidencji nazw ulic i placów należy do zadań organów prowadzących numerację nieruchomości.

15. Podstawowymi dokumentami ewidencji nazw ulic i placów są:

- mapa nazw ulic i placów,
- alfabetyczny spis nazw ulic i placów,
- operat ulicy (placu) — część I (dotycząca nazwy).

16. Ewidencję prowadzi się według następujących zasad:

- 1) mapa zawierająca sieć ulic i placów jest opracowywana w skali 1 : 5.000 — 1 : 10.000 i ma nazwę „Mapa nazw ulic i placów”; w miastach nie stanowiących powiatów, osiedlach i gromadach można posiłkować się kopią mapy ewidencji gruntów; w miastach mapa może być opracowana również w skali 1 : 20.000,

- 2) na mapie nazw ulic i placów uwidacznia się również nazwy i granice dzielnic miasta i osiedli mieszkaniowych;
- 3) nazwy ulic i placów wpisywane są na mapy kolorem czarnym wzdłuż kierunku ulic bądź w środku placów;
- 4) sposób opisywania map powinien być zgodny ze wzorami zawartymi w obowiązujących technicznych instrukcjach geodezyjnych;
- 5) mapa nazw i placów powinna zawierać datę jej sporządzenia, a na odwrocie mapy daty kolejnych okresowych aktualizacji oraz podpis kierownika właściwego organu prowadzącego ewidencję;
- 6) na mapie powinna być wpisana skala, określony kierunek północny oraz podział na siatkę kwadratów z oznaczeniem pasa i słupa, z tym że oznaczenie słupa powinno być literowe, a pasa liczbowe (cyfry arabskie);
- 7) spis (rejestr) nazw ulic i placów nosi tytuł „Alfabetyczny spis nazw ulic i placów”;
- 8) spis zawiera nazwy ulic i placów, obowiązujące na terenie danej jednostki administracyjnej;
- 9) spis sporządza się w formie zestawu kartek — spiętych w jedną całość (księga), podzieloną na części odpowiadające początkowym literom aktualnych nazw;
- 10) założony spis alfabetyczny podlega stałej aktualizacji; nowo nadane bądź zmienione nazwy dopisywane są na końcu działu literowego;
- 11) operat ulicy w części I (dotyczącej nazwy) zawiera:
 - wyrys z mapy nazw i placów z wkreślonym zasięgiem ulicy lub wyrys ze szczegółowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź planu realizacyjnego,
 - opis położenia ulicy oraz historię jej nazwy,
 - wniosek o nadanie nazwy ulicy (placu) wraz z wypowiedziami jednostek opiniujących,
 - uchwałę rady narodowej o nadaniu nazwy.

II. 1. Zasady numeracji nieruchomości reguluje rozporządzenie Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 czerwca 1968 r. w sprawie numeracji nieruchomości (Dz. U. Nr 23, poz. 151).

2. Podstawowymi dokumentami dla prowadzenia ewidencji numeracji porządkowej nieruchomości i oznaczeń budynków w miejscowościach posiadających nazwy ulic są:

- mapa ewidencji numerów porządkowych nieruchomości i oznaczeń budynków,
- operat ulicy — część II.

3. Mapa ewidencyjna numeracji porządkowej nieruchomości przeznaczona jest:

- do założenia numeracji porządkowej nieruchomości i oznaczenia budynku,
- do prowadzenia rejestracji nadawanych i istniejących numerów porządkowych.

Mapa ta jest sporządzana na kopii mapy ewidencji gruntów.

4. Na mapę ewidencji numerów porządkowych nieruchomości nanosi się granice poszczególnych nieruchomości przylegających do ulicy wraz z oznaczonymi schematycznie budynkami oraz podaje się numery porządkowe.

5. Operat ulicy — część II — zawiera:

- wyrys z mapy ewidencyjnej numeracji porządkowej,
- rejestr numerów porządkowych,
- powiadomienie o nadaniu numerów porządkowych nieruchomości.

Operat ulicy część II stanowi zarazem uzupełnienie operatu ulicy część I, objętego ewidencją nazw ulic i placów.

6. W gromadach dla miejscowości nie posiadających ulic lub posiadających ulice bez nazw oraz dla miejscowości, w których tylko część nieruchomości zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę przylega do ulic z nazwami,

podstawowymi dokumentami do prowadzenia ewidencji numeracji porządkowej nieruchomości i oznaczeń budynków są:

- kopia mapy ewidencji gruntów, na której zostanie naniesiona numeracja porządkowa nieruchomości, kolejna dla całej miejscowości;
- rejestr numerów porządkowych,
- powiadomienia o nadaniu numerów porządkowych.

III. Uporządkowanie nazw ulic i numeracji nieruchomości należy zakończyć w terminie do dnia 15 sierpnia 1968 r. Należy również spowodować nadanie nazw ulicom projektowanym oraz ulicom posiadającym nazwy prowizoryczne.

Właściwe organy prezydium rady narodowej zawiadomią na piśmie właścicieli (zarządców) nieruchomości o oznaczeniu nieruchomości numerami porządkowymi (w razie oznaczenia nieruchomości innym niż dotychczas numerem lub oznaczenia numerem nieruchomości dotąd nie oznaczonej) ze wskazaniem treści § 12 rozporządzenia oraz sankcji karanych przewidzianych w art. 11 rozporządzenia z dnia 24 października 1934 r. o ustalaniu nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych oraz o numeracji nieruchomości (Dz. U. z 1934 r. Nr 94, poz. 850 i z 1948 r. Nr 36, poz. 251) (obecnie kara grzywny do 750 zł). Właściwe organy prezydium rad narodowych powinny umieścić na narożnikach ulic i placów w miastach i osiedlach tablice z nazwami, jeżeli dotychczas brak jest takich tablic. Do organów tych należy kontrola przestrzegania przez właścicieli (zarządców nieruchomości) ciężących na nich obowiązków w zakresie ustalonym rozporządzeniem w sprawie numeracji nieruchomości.

Właściwe organy prezydium rad narodowych miast, osiedli i gromad dopilnują również, aby tabliczki z numerami nieruchomości i nazwami ulic były umieszczane na wszystkich nieruchomościach (budynkach) zgodnie z zasadami rozporządzenia najpóźniej w terminie do dnia 15 sierpnia 1968 r. i aby były one utrzymywane stale w należyłym stanie.

Po upływie wyznaczonych terminów organy te przeprowadzą kontrolę wykonania przez właścicieli (zarządców) nieruchomości obowiązku umieszczenia na tych nieruchomościach tabliczek. W razie stwierdzenia uchylenia się od wykonania powyższych obowiązków lub nieutrzymywania tabliczek w należyłym stanie albo usuwania, niszczenia lub uszkodzenia tabliczek właściwe organy prezydium rad narodowych powinny występować z wnioskami do kolegów karno-administracyjnych o ukaranie winnych (sankcje karne określają z art. 10 i 11 rozporządzenia z dnia 24 października 1934 r. Dz. U. Nr 94, poz. 850 i z 1948 r. Nr 36, poz. 251). Niezależnie od tego stosowane mogą być środki egzekucji administracyjnej, przewidziane w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 24, poz. 151).

Właściwe organy prezydium wojewódzkich rad narodowych dopilnują, aby obowiązujące przepisy w zakresie nadawania nazw ulicom i numeracji nieruchomości oraz terminy przewidziane w niniejszych wytycznych były przestrzegane przez organy prezydium rad narodowych niższych stopni.

Wykonanie niniejszych wytycznych nie powinno być traktowane jako jednorazowa akcja, lecz powinny być one stosowane stale.

W okresie od dnia 1 czerwca 1970 r. do dnia 31 grudnia 1970 r. nie należy dokonywać żadnych zmian w nazwach ulic i placów oraz numeracji nieruchomości.

IV. Przez właściwe organy prezydium rad narodowych rozumie się organy wymienione w § 9 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 czerwca 1968 r. w sprawie numeracji nieruchomości (Dz. U. Nr 23, poz. 151).